

Fyens Stifts Bispeembede.

Odense, den 31. August 1925.

I medfølgende Andragende af 20. ds. fra en Kreds af Ryslinge Frimenigheds Medlemmer, som er bosat i Refsvindinge Sogn, hvorom det høje Kirkeministerium har forlangt at høre min Mening, bestrider Andragerne den Opfattelse af Lov om Kirkers Brug § 14 og følgende, som jeg har gjort gældende i mit afslaaende Svar paa lignende Andragender. Idet jeg efter Ministeriets Anmodning i Skrivelse af 25. d. M. (Journ. Nr. 3. Æ. 1663) fremsender en Afskrift af dette Svar, skal jeg tillade mig at gøre et Par Bemærkninger overfor Andragernes Hævdelse af, at nævnte Lov ikke forudsætter Biskoppens Anerkendelse, før Tilladelsen af ham kan gives til Kirkernes Brug.

Andragendet maa hvile paa Lovens § 16. Jeg ser her bort fra den formelle Fejl, at kun 10 Personer andrager, medens der i Loven tales om 20 Familiefædre, hvoraf 10 boende i samme Sogn. I § 16 henvises til § 14 og „Betingelserne“ deri, hvorom Biskoppen skal skønne, før han tillader. Dette Skøn skal hvile paa Oplysninger fra Frimenighedens Præst, og hvad Biskoppen ellers kender til dens Lære og Ritus. Skulde nu hans Skøn f. Eks. gaa ud paa, at Frimenigheden efter sit hele Præg og de foreliggende Oplysninger ikke er evangelisk-luthersk, vilde han ikke kunne tillade; thi Loven kræver, at det er evangelisk-lutherske Frimenigheder, der er Tale om. Alene dette synes mig at vise, at Tilladelsen forudsætter en Anerkendelse.

Naar Andragerne paastaar, at Loven „tværtimod“ forudsætter, at Lære og Ritus ikke er den samme som Folkekirken, viser dette ikke, hvad man ønsker, at Anerkendelse ikke forudsættes; men Paastanden er i det hele ikke rigtig, for saa vidt der tænkes paa væsentlige Afvigelser. Thi da Loven af 1911, som er Forløber for Loven af 1922, blev forelagt, hed det i Motiverne til Forslaget, at der „rundt om i Menighederne har vist sig Trang til Dannelsen af Frimenigheder med samme kirkelige Bekendelse som Folkekirken og med samme aandelige Præg som Valgmenighederne, men med Adgang til friere Rørelse paa visse Punkter, der dog ikke vedkommer det væsentlige i det kirkelige Fælleseje“... Der maa da i Loven tænkes paa saadanne Frimenigheder, som i det væsentlige staar paa samme aandelige Grund som Folkekirken og kun forfatningsmæssig adskiller sig fra denne. Men det fremgaar formentlig af Pastor Rørdams Erklæring som af alt, hvad man ellers kan vide om hans og Menighedens Forhold til Folkekirken (§ 14), at her foreligger en afgjort Forskel fra de paagældende Frimenigheder.

Man kan ikke forstaa Frimenighedspræstens Erklæring anderledes end, at den ved sin ubestemte og ubestemmelige Form og Indhold involverer saa vide Rammer, at Biskoppen ved at tillade paa det Grundlag vilde føre ud over saavel den omhandlede Lovs Bestemmelse om Frimenighedernes Karakter som ud over Grundlovens Krav om det evangeliske-lutherske. Erklæringen indeholder Afvisning af faste Ritualer, idet bestandige Ændringer forbeholdes, som kan til enhver Tid imødekomme de enkeltes formentlige religiøse Behov. (Jfr. Svaret).